

ГЕПАТИТ С

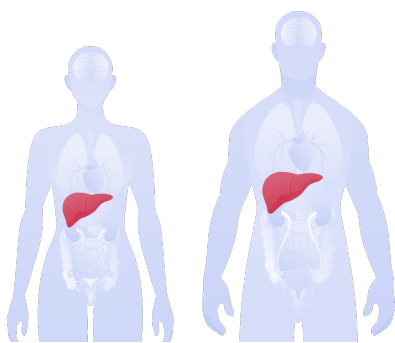
і печінка

Печінка є одним із найважливіших органів у вашому тілі. Вона виводить з організму токсини та допомагає перетравлювати їжу й накопичувати поживні речовини. Інколи її називають «мовчазним органом», бо вона не має больових рецепторів і не реагує, коли зазнає шкоди. Вірус гепатиту С живе в крові й згодом може нашкодити печінці. Людям із діагнованим гепатитом важливо розуміти, які функції виконує печінка і як уберегти її здоров'я.

Який вигляд має печінка?

Печінка є найбільшим внутрішнім органом у нашому тілі. Печінку дорослої людини можна порівняти за розміром із футбольним м'ячем. Її вага становить приблизно три фунти (1,4 кг). Вона розміщена за ребрами у верхній правій частині черевної порожнини. Печінка має трикутну форму, темний червоно-бурий колір і складається з двох часток.

Наскільки важлива печінка?

Функції печінки мають для нас неабияку вагу, оскільки без неї можна прожити лише один-два дні. Припиняє роботу печінка – припиняє роботу весь організм. На щастя, вона може функціонувати, навіть коли 75 % органа ушкоджено або видалено. Ми завдячуємо цим дивовижній здатності печінки до створення нових тканин зі здорових клітин.

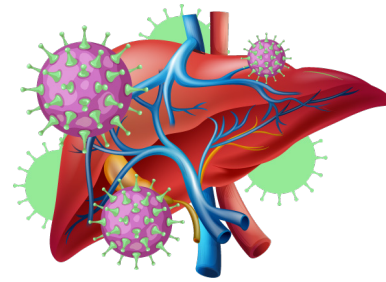
Які функції виконує печінка?

Якщо порівняти організм з автомобілем, то печінку можна було б вважати двигуном. Вона виконує безліч украй важливих функцій, щоб підтримувати здоров'я всього організму, серед яких можна виділити такі:

- Накопичення вітамінів, цукру й заліза, які забезпечують організм енергією.
- Контроль вироблення й виведення холестерину.
- Очищення організму від метаболічних відходів, певних фармацевтичних препаратів, алкоголю й деяких інших лікарських засобів, а також отруйних речовин.
- Вироблення факторів згортання крові, які запобігають надмірній кровотечі після порізів і травм.
- Вироблення факторів імунітету й виведення бактерій із крові, щоб подолати інфекцію.
- Вивільнення рідкого секрету (жовчі), який допомагає перетравлювати їжу й накопичувати поживні речовини.

Що таке гепатит?

Медичний термін «гепатит» означає «запалення печінки». Хронічне неліковане запалення печінки може призвести до її ураження або недостатності. Гепатит має багато чинників розвитку, зокрема надмірне вживання алкоголю, травми, автоімунні захворювання, побічна дія ліків, а також фітотерапія та приймання біологічно активних добавок.

Найпоширенішим чинником розвитку гепатиту є вірус. Коли гепатит спричинено вірусом, йому призначають літеру (гепатит А, гепатит В, гепатит С). Ці віруси шкодять печінці, проте передаються різними шляхами й передбачають різне лікування. Найпоширенішою формою вірусного гепатиту в США є гепатит С.

Що таке гепатит С?

Гепатит С – це захворювання печінки, яке спричиняє вірус гепатиту С. Гепатит С передається через контакт із кров'ю інфікованої особи. Сьогодні інфікування гепатитом С переважно відбувається через спільне використання інструментів для приготування й введення препаратів та інших речовин, зокрема шприців.

Люди, народжені між 1945 і 1965 роками (бебі-бумери), мають вищий ризик захворіти на гепатит С, ніж представники інших вікових груп. Багато людей, які мають гепатит С, навіть не знають, що вони інфікувалися, бо найчастіше хвороба перебігає безсимптомно. Без лікування гепатит С може викликати серйозні проблеми зі здоров'ям, як-от ураження, рак печінки, і навіть призвести до смерті.

Одна з трьох осіб самостійно «позбувається» вірусу й одужує від гепатиту С без лікування. У більшості інфікованих людей гепатит С розвивається в хронічне захворювання, яке потребує лікування. Особа, яка хворіє на гепатит С, може передавати вірус іншим людям. Люди, які не отримують лікування від гепатиту С, мають підвищений ризик розвитку захворювань печінки в майбутньому. На щастя, завдяки безпечним та ефективним методам лікування більшість людей одужує від гепатиту С.

Переважно гепатит С перебігає безсимптомно. Важливо здати аналіз, щоб дізнатися напевне, чи є у вашому організмі вірус. Фахівці Centers for Disease Control and Prevention (CDC, Центри контролю та профілактики захворювань) рекомендують усім дорослим віком від 18 років здати аналіз на виявлення гепатиту С хоча б один раз за життя. Жінкам радять здавати його під час кожної вагітності. Людям, які користуються спільними голками, шприцами й іншими інструментами для приготування й введення препаратів та інших речовин, рекомендовано здавати аналізи принаймні один раз на рік. Запитайте у свого лікаря про змогу зробити аналіз уже сьогодні.

Як гепатит С шкодить печінці?

Здорова печінка м'яка й еластична. Гепатит С постійно заподіює шкоду печінці, що призводить до рубцювання й ущільнення її тканин. Відновлюючись, печінка формує маленькі рубці (цей процес називають фіброзом). Коли фіброз прогресує, кров не може вільно проходити через рубцеву тканину печінки. Тоді орган зморщується й ущільнюється (так розвивається цироз). Цироз може призводити до ураження, раку печінки й навіть смерті.

Крім того, розвиток фіброзу й цирозу може ускладнити виконання печінкою важливих функцій, як-от фільтрування речовин і підтримання метаболізму. У разі порушення своїх функцій печінка не може ефективно фільтрувати алкоголь та інші речовини. Це сприяє накопиченню токсинів в організмі й підвищує ризик передозування.

Як лікують гепатит С?

Нові методи лікування пероральними препаратами допомагають одужати понад 95 % людей лише за 8 тижнів і майже не мають побічних ефектів. Такі протівірусні препарати прямої дії (ПППД) запобігають реплікації, або самовідтворенню, вірусу гепатиту С. ПППД є безпечними й ефективними для більшості пацієнтів. Рецепт на них можна отримати в будь-якого лікаря, який має ліцензію на виписування препаратів у штаті Вашингтон. Препарати на основі інтерферону, відомі своїми тяжкими побічними ефектами, уже не застосовують у лікуванні гепатиту С.

Як запобігти гепатиту С?

На відміну від гепатитів А та В, гепатиту С не можна запобігти шляхом вакцинації. Крім того, ви не отримуєте імунітет ні після самостійного подолання вірусу, ні внаслідок лікування препаратами прямої дії. Щоб уникнути інфікування гепатитом С, не контактуйте з кров'ю інших людей і дотримуйтеся таких рекомендацій:

- Не використовуйте спільні голки, шприци та інші інструменти для введення препаратів, стероїдів, гормонів та інших речовин. Не використовуйте спільне приладдя для інтраназального введення речовин і скляні трубки для куріння з тріснутими краями.
- Не використовуйте особисті речі, на яких може залишатися кров інфікованої особи, навіть якщо ви не бачите забруднення. Це можуть бути бритви, кусачки для нігтів, зубні щітки або глюкометри.
- Щоб нанести татуювання, перманентний макіяж або зробити пірсинг на тілі, звертайтеся до майстрів із ліцензією від Department of Licensing (Департамент ліцензування): <https://dol.wa.gov>.
- Щорічно здавайте аналізи на виявлення вірусу, якщо ви часто ризикуєте інфікування гепатитом С, наприклад використовуєте спільні інструменти для введення препаратів, наркотичних речовин, силікону чи гормонів, приладдя для інтраназального введення речовин або скляні трубки для куріння з тріснутими краями.

Додаткова інформація: <http://www.doh.wa.gov/hep-c-hub>

Частину інформації в документі взято з освітнього матеріалу Hepatitis B and Your Liver із дозволу організації Hepatitis B Foundation.

DOH 150-259 April 2024 CS Ukrainian

Щоб отримати цей документ в іншому форматі, зателефонуйте за номером 1-800-525-0127. Клієнтів із глухотою або з ослабленим слухом просимо телефонувати за номером 711 (Washington Relay) або писати на адресу електронної пошти doh.information@doh.wa.gov.